

Dit is Heechterp-Schieringen &

Zo ziet Heechterp-Schieringen de toekomst

Inhoudsopgave

Wijkplan Heechterp-Schieringen	3
Heechterp-Schieringen in vogelvlucht	4
Bewoners over Heechterp-Schieringen	6
<i>Wat spreekt bewoners aan in hun wijk?</i>	6
<i>Wat zien bewoners graag anders en beter?</i>	6
<i>Iedereen Omheech</i>	7
Hoe ziet de nieuwe generatie Heechterp-Schieringen nu en over 20 jaar?	10
Wat is belangrijk in Heechterp-Schieringen?	12
Plannen in en voor Heechterp-Schieringen	13
<i>Hoe is het wijkplan tot stand gekomen?</i>	13
<i>Het wijkplan en het Programma Leeuwarden Oost</i>	13
<i>Wijkplannen voor de korte en lange termijn</i>	14

Wijkplan Heechterp-Schieringen

Hoe zien de bewoners van Heechterp-Schieringen hun wijk? Hoe denken ze over het samen wonen, werken en leven in de wijk? Wat zouden ze liever anders zien? En welke plannen hebben ze zelf om hun wijk (nog) beter te maken? Daarover gaat dit wijkplan.

Het wijkplan is gemaakt met de bewoners van Heechterp en Schieringen. Op verschillende manieren en op verschillende momenten hebben zij hun wensen, ideeën en plannen voor de wijk gedeeld. Dit plan is een tussenstand. Het laat vooral zien wat de bewoners tot nu toe hebben ingebracht. En hoe we als samenwerkende organisaties in de wijk met hen op de korte en op de lange termijn aan de slag gaan met wat ze hebben verteld.

Na de zomervakantie gaan we verder met het ophalen van ideeën en het maken van plannen. Maar eigenlijk is het wijkplan nooit af. Het blijft de komende jaren veranderen. Plannen die zijn uitgevoerd, hoeven niet meer in het wijkplan te blijven staan. En er zullen nieuwe ideeën en plannen ontstaan. Het wijkplan is dus een dynamisch document.

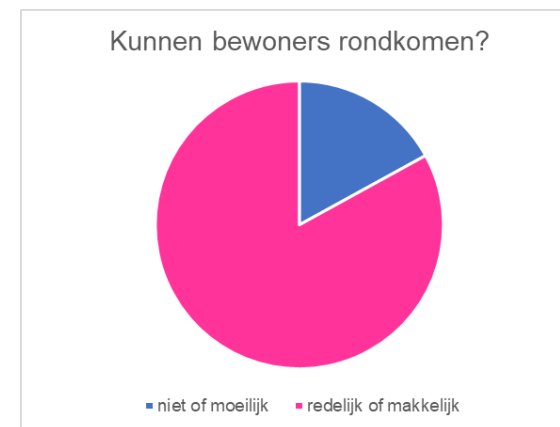
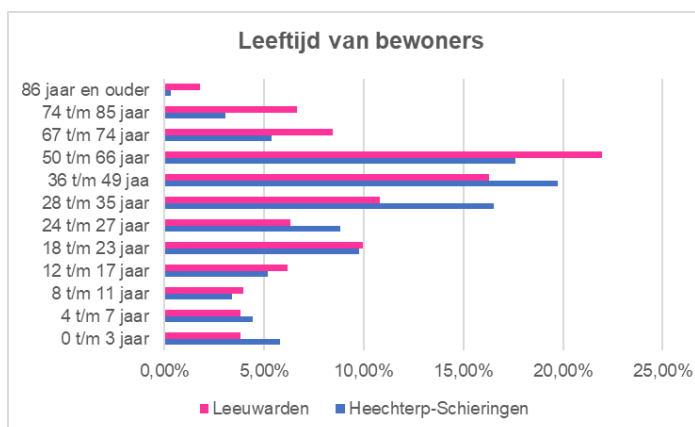
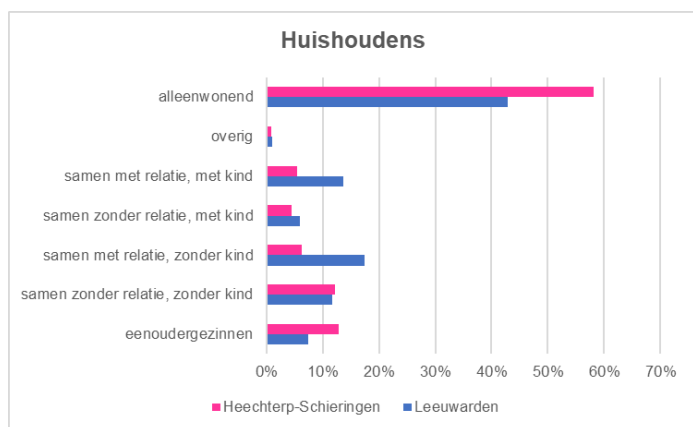
Woont u in Heechterp-Schieringen en wilt u meepraten over het wijkplan? Dan kan. Graag zelfs! Mail naar Leeuwardenoost@leeuwarden.nl. Bellen kan ook: 06 500 501 80 of 06 500 500 20.

Heechterp-Schieringen in vogelvlucht

Heechterp-Schieringen is gebouwd tussen 1958 en 1963. De wijk telt zo'n 3.650 inwoners. Ruim 70 procent van de woningen is in bezit van de woningcorporatie, 18 procent is een koopwoning. In 2020 was de gemiddelde waarde van de woningen in Heechterp-Schieringen 96.000 euro. Driekwart van de woningen is een meergezinswoning, een kwart is geschikt voor één bewoner.

Heechterp-Schieringen is een relatief jonge wijk. Er wonen meer alleenstaande dan gemiddeld in de gemeente Leeuwarden. Ook het aantal eenoudergezinnen is flink hoger. Er zijn verhoudingsgewijs weinig echtparen en stellen met een geregistreerd partnerschap. Er is veel armoede in Heechterp-Schieringen. In 2021 kon 17% van de bewoners niet of moeilijk rondkomen. Dat percentage is nu waarschijnlijk nog hoger door de stijgende energieprijzen en de steeds duurder wordende boodschappen. In Heechterp-Schieringen voelt 36% van de bewoners zich 's avonds niet veilig. In heel Leeuwarden is dit maar 18%.

De bewoners van Heechterp-Schieringen

Indicator	2011	2017	2019
Binding	5,3	5,8	5,9
Binding mensen	4,5	4,6	4,9
Binding stad	7,0	7,2	7,8
Binding wijk/dorp	4,5	5,5	4,9
Capaciteiten	4,5	4,8	4,4
Gezondheid	5,9	6,3	5,6
Inkomen	2,5	2,2	2,3
Opleiding	5,1	5,9	5,4
Leefomgeving	5,1	5,1	4,8
Fysiek	5,9	6,3	6,2
Sociaal & veilig	4,5	4,2	4,9
Vervuiling & overlast	4,9	4,9	3,4
Meedoen	4,7	4,6	4,4
School & werk	4,6	4,8	4,6
Sociale contacten	4,4	4,6	4,2
Vrije tijd	5,1	3,5	4,3
Vrijwillige inzet	4,5	5,3	4,5
Totaal	4,9	5,0	4,8

* De data voor de grafieken zijn uit: huishoudens - 2022, leeftijden - 2021, kunnen rondkomen - 2021, veiligheid - 2019, sociale index (volgende pagina) - 2019

Ontwikkelingen in de wijk

Heechterp wordt de komende tien jaar grondig gerenoveerd. 576 portiekflats worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De flats zijn verouderd. Woningcorporatie Elkien wil niet alleen nieuwe woningen realiseren, maar ook de wijk als geheel verduurzamen en vergroenen. De opzet en het karakter van Heechterp blijven hetzelfde. De openbare ruimte krijgt een nieuwe invulling. Ook komt er meer variatie aan woningen. Zo kunnen bewoners in de wijk blijven wonen als hun situatie verandert. Wanneer ze kinderen krijgen bijvoorbeeld, of wanneer ze ouder worden en juist kleiner willen gaan wonen.

Elkien organiseert regelmatig wijkbijeenkomsten waar bewoners worden bijgepraat over de plannen en kunnen inbrengen wat zij belangrijk vinden. Veel wijkbewoners staan positief tegenover de vernieuwing van de flats. Ze maken zich wel zorgen over het aantal gezinswoningen en de betaalbaarheid. Zowel van de woningen als van het warmtenet, waarop de wijk wordt aangesloten. Ook zijn er nog vragen over de beperkte mogelijkheden om te parkeren in de delen van Heechterp die een parkachtige invulling krijgen. Verder waarderen de bewoners de besloten pleintjes die de wijk nu heeft, omdat de jongste kinderen daar veilig kunnen spelen. Dat soort openbare ruimtes en speelplekken zouden ze in Heechterp Vernieuwt graag terug zien komen.

De woningcorporatie, gemeente en de architecten en stedenbouwkundigen nemen deze feedback mee in de verdere uitwerking van de plannen. Zo wil de gemeente onderzoeken of het mogelijk is om het vaste tarief voor het warmtenet terug te brengen, door het meer afhankelijk te maken van de energie die in de wijk zelf al wordt opgewekt.

Bewoners over Heechterp-Schieringen

Wat spreekt bewoners aan in hun wijk?

Heechterp-Schieringen staat in Leeuwarden bekend als achterstandswijk. De wijk heeft geen goede naam. Maar veel bewoners wonen er met veel plezier, soms al generaties lang. Ze willen ook graag in Heechterp-Schieringen blijven wonen. Dat blijkt onder meer tijdens de bijeenkomsten voor Heechterp-Vernieuwt.

Veel bewoners houden van het vele groen in de wijk. Jonge ouders waarderen de opbouw van Heechterp-Schieringen. Op de afgeschermd pleintjes tussen de flats, laten ze hun kinderen met een gerust hart spelen. Er is altijd wel iemand die een oogje in het zeil houdt. Jongeren spreekt vooral het Johan Cruijff Court aan, al ontstaan er soms conflicten tussen jongere kinderen en jongvolwassenen over wie er gebruik van mag maken.

Top 5 - wat moet blijven?

1. Groen en ruim
2. Mensen zijn er voor elkaar en er is plek voor iedereen
3. Ruimte om te sporten en te bewegen
4. Veilige speelplekken, waar iedereen samen een beetje op de kleine kinderen let
5. Voldoende ruimte om te parkeren.

Wat zien bewoners graag anders en beter?

Een deel van de bewoners vindt dat er veel saamhorigheid is in Heechterp-Schieringen. Andere bewoners missen juist een buurtgevoel en sociale contacten. Voor een deel komt dat doordat bewoners onvoldoende op de hoogte zijn van alles wat er al wordt georganiseerd, ook voor mensen met weinig geld. Die activiteiten zouden meer aandacht moeten krijgen. Want armoede en werk zijn problemen waar veel wijkbewoners mee te maken hebben. Bewoners maken zich zorgen over hoe ze moeten rondkomen. Maar ze zien ook kansen, bijvoorbeeld door groene buurtinitiatieven, zoals de moestuin, te combineren met de scholen en het wijkrestaurant.

Veel bewoners hebben een uitkering. Zij willen wel aan het werk, maar lopen tegen praktische problemen aan. Dat geldt bijvoorbeeld voor jonge (alleenstaande) moeders. Werkuren en uren van de opvang matchen vaak net niet. Bij bewoners die van toeslagen afhankelijk zijn, is er angst die te verliezen en onder de streep met nog minder te eindigen dan ze al hebben. Ook sluiten het werk en/of de opleidingen die ze aangeboden krijgen niet altijd aan bij hun interesse of capaciteiten of bieden ze onvoldoende perspectief op meer inkomen en een betere toekomst. Bewoners weten ook niet altijd wat werk kan opleveren. De mogelijkheden voor werk beter zichtbaar maken in de wijk, zou kunnen helpen. Ook is er naast de bestaande mogelijkheden die het bewonersbedrijf biedt, behoefte aan leerwerkplekken waar jongeren al doende kunnen leren. Bijvoorbeeld een sleutelplaats voor scooters.

Een aantal bewoners zet zich al lang als vrijwilliger in voor de wijk. Zij zouden graag betaald aan de slag gaan. Ze hebben veel ervaring, maar vaak missen ze het vereiste diploma om dat wat ze als vrijwilliger doen ook als betaalde baan te kunnen doen. En voor de opleidingen die ze wel mogen doen met een uitkering, is hun ervaring niet relevant. Ook zou er meer kunnen worden gedaan om ervoor te zorgen dat bewoners zelf in actie kunnen komen om hun positie te verbeteren. Bijvoorbeeld door de taal te leren. Er zijn in Heechterp-Schieringen veel bewoners die het Nederlands niet machtig zijn. Voor mensen die echt niet kunnen werken, zouden er in de wijk mogelijkheden moeten zijn om iets zinvols te doen. Zo krijgen ze het gevoel dat er ook voor hen plek is in Heechterp-Schieringen en kunnen ze ergens voldoening uit halen.

Wat volgens bewoners ook beter kan is de aanpak van overlast in de wijk. Die is er in verschillende vormen. Overlast door burens, al dan niet door drank- of drugsgebruik. Overlast door zwerfafval, onveilige speelplaatsen en achterstallig onderhoud aan straten en stoepen. En overlast door rondslingerende deelfietsen en -brommers. Bewoners hebben het idee dat melden geen zin (meer) heeft, maar de overlast vermindert wel hun woonplezier. Een zichtbare wijkagent zou een deel van de overlast kunnen voorkomen. Ook Elkien zou strenger kunnen optreden bij overlast. Het zwerfafval zou sneller kunnen worden opgeruimd als handhaving niet eerst zou hoeven uitzoeken wie het afval heeft gedumpt. Nu gebeurt dit wel. Daardoor blijft het vaak lang staan. Hier kan snel winst worden geboekt.

Jongeren missen activiteiten en positieve rolmodellen. Ze hebben het gevoel niet welkom te zijn op de speelplaatsen. Zij hebben behoefte aan een plek voor zichzelf. Een muziekstudio bijvoorbeeld. Speciale activiteiten voor meiden ontbreken in de wijk. Die worden niet alleen gemist voor de gezelligheid, ze bieden ook de mogelijkheid onderwerpen die voor de meiden van belang zijn te bespreken en hun weerbaarheid te versterken. Daarbij geeft het de ouders rust als ze weten dat zij niet op straat hangen.

Activiteiten zijn ook gewenst voor volwassenen. Er is veel eenzaamheid in de wijk, zowel onder jongeren als volwassenen. Ook zijn er in de wijk te weinig mogelijkheden om te sporten en bewegen. Het zou mooi zijn als er in heel Leeuwarden Oost een beweegroute komt, die de wijken verbindt. De fitnessstoestellen moeten toegankelijk zijn voor alle volwassenen.

Oudere bewoners die al lang in de wijk wonen, missen het winkelcentrum. Ook voorzieningen zoals een gezondheidscentrum in de wijk, worden gemist. Jonge moeders hebben behoefte aan bijeenkomsten waar ze ervaringen kunnen uitwisselen en informatie krijgen over bijvoorbeeld zorg en opvoeding.

De communicatie over het wijkplan kan beter. Veel bewoners weten er nog niets van. Om meer bewoners te betrekken, moet er worden gewerkt aan vertrouwen. Bewoners zijn het vertrouwen in overheden en instanties kwijtgeraakt. Een voorwaarde voor het kweken van vertrouwen is zichtbaarheid in de wijk. Dan weten bewoners dat ze serieus worden genomen. Ook moet het wijkplan voor iedereen te begrijpen zijn. Het wijkplan zou in meer talen beschikbaar moeten zijn.

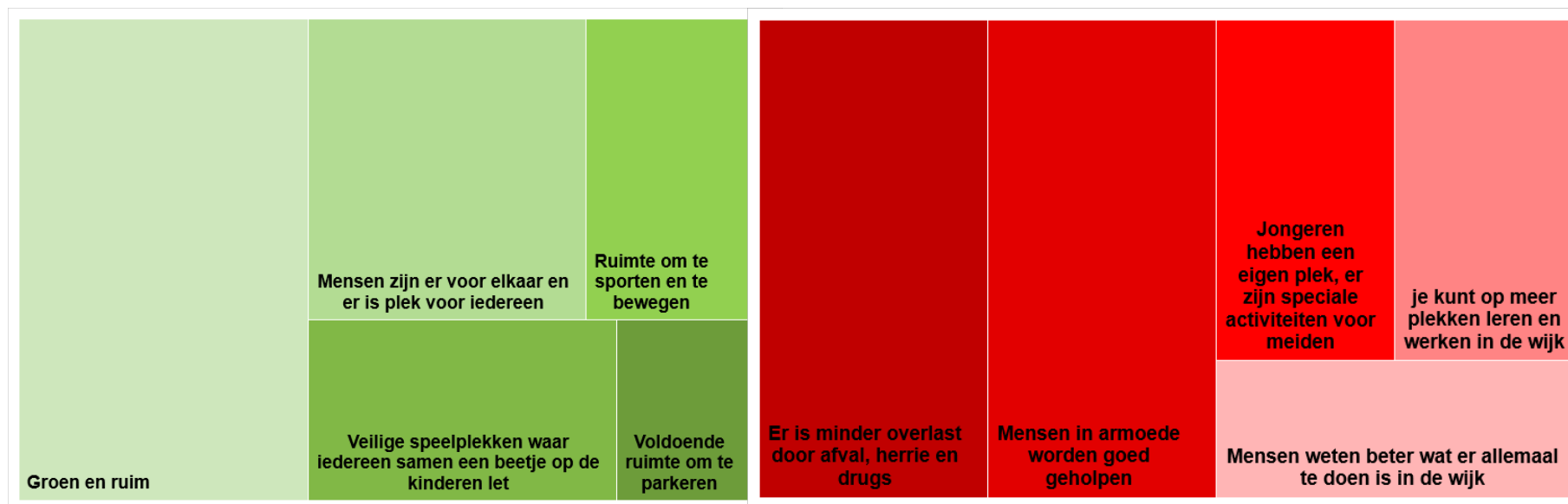
Iedereen Omheech

In de aanloop naar Heechterp Vernieuwt en als onderdeel van het opstellen van een Omgevingsvisie voor Leeuwarden, hebben diverse organisaties in Heechterp, waaronder Elkien, samen met de gemeente en bewonersorganisaties een plan opgesteld voor een sociale aanpak in Heechterp: Iedereen Omheech. In dit plan wordt een aantal onderwerpen genoemd die ook veel bewoners belangrijk vinden, zoals ontmoeten en meedoen en werk en inkomen. Ook gaat het plan in op de gezondheid en het welzijn van bewoners en op de jeugd en de toekomst.

In het plan wordt tien jaar vooruit gekeken, tot 2030. Een aantal ideeën uit het plan zijn inmiddels gerealiseerd, maar nog niet allemaal. Voor een deel zijn dit plannen die passen in de aanpak van het Programma Leeuwarden Oost. Een deel past goed in het wijkplan. Het verbeteren van de inzet van het wijkcentrum, bijvoorbeeld, het creëren van meer ontmoeting in de wijk, maar ook het beter verbinden van de sportmogelijkheden aan het Kalverdijkje met Heechterp. In wijkplan past ook het plan om creatieve activiteiten te organiseren dicht bij huis en het vinden en matchen van vrijwilligers voor bewoners. Ook het ontwikkelen van middelen waarmee bewoners meer inzicht krijgen in hun schulden en wat ze daaraan kunnen doen, kan binnen het wijkplan worden opgepakt. Dat geldt ook voor het verder ontwikkelen van het zakgeldproject in samenwerking met het Bewonersbedrijf. Daarom is een deel van de plannen en ideeën uit Iedereen Omheech opgenomen in het schema op pagina 13).

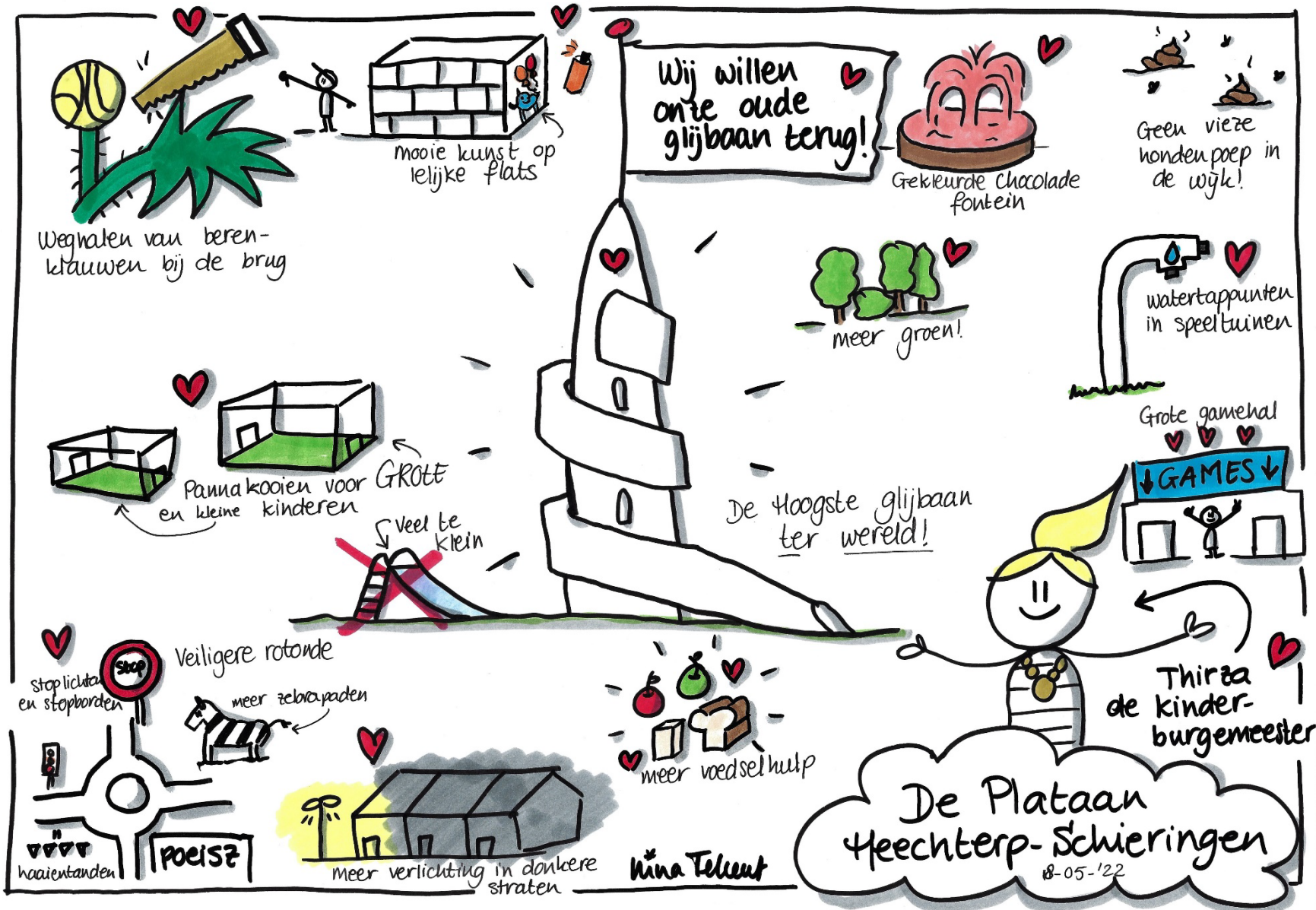
Top 5 - wat kan beter?

1. Er is minder overlast door afval, herrie en drugs
2. Mensen in armoede worden goed geholpen
3. Jongeren hebben een eigen plek en er zijn speciale activiteiten voor meiden
4. Je kunt op meer plekken leren en werken in de wijk
5. Mensen weten beter wat er allemaal te doen is in Heechterp-Schieringen

De grootte van de vakken geeft aan hoe vaak een onderwerp is genoemd. Hoe groter een vak, hoe vaker bewoners dit onderwerp hebben genoemd.

Hoe ziet de nieuwe generatie Heechterp-Schieringen nu en over 20 jaar?

Op 18 mei was kinderburgemeester Thirza Huitema te gast op De Plataan. Zij sprak met leerlingen van groep 7-8 over wat er niet goed gaat in hun wijk en hoe dat beter kan. De leerlingen konden best veel problemen in Heechterp-Schieringen benoemen. Maar voor de meeste hadden ze ook een oplossing. Stoplichten, stopborden en zebrapaden om de onveilige rotonde voor fietsers en voetgangers veiliger te maken bijvoorbeeld. En schilderijen op de muren van de flats in de Berkenstraat, waaraan niets meer wordt gedaan omdat ze gesloopt gaan worden. Dan blijft de wijk toch aantrekkelijk. Met meer voedselhulp kan iets worden gedaan voor gezinnen waar niet elke avond een warme maaltijd op tafel staat. En om te kunnen voetballen, is een tweede Johan Cruijff Court handig, waar ze niet kunnen worden weggejaagd door de grote jongens.

Sommige speelplekken kunnen beter, zoals die op het Bataviaplein, waar je tussen de hondendrollen moet spelen op oude en kapotte speeltoestellen. De leerlingen missen hun glijbaan. Ze hadden misschien wel de mooiste en hoogste glijbaan van Leeuwarden, maar die was versleten en niet langer veilig. Er is een nieuwe glijbaan geplaatst, maar die haalt het niet bij de oude. De leerlingen van De Plataan willen weer een glijbaan om trots op te zijn, waar kinderen uit andere wijken naartoe komen of stiekem een beetje jaloers op zijn. Die zou dan ook goed schoongehouden moeten worden, zodat hij niet weer verroest. Verder zou het fijn zijn als er in elke speeltuin een watertappunt was om je dorst te lessen.

Door de berenklaauw bij de brug naar het kalverdijkje is het nu gevaarlijk om daar te spelen. Die zou moeten worden weggehaald. En het schoolplein zou ook wel iets mooier mogen worden ingericht. Rond de school mag de verlichting beter. Zeker in de winter, als het laat licht wordt en vroeg donker, voelt het hier niet veilig.

De leerlingen weten dat er veel mensen zijn die elke maand aan het eind van de maand moeilijk vinden om boodschappen te doen. Zij zouden geholpen moeten worden. Bijvoorbeeld met voedselpakketten.

De leerlingen hebben verder samen met de kinderburgemeester een droomtekening van hun wijk gemaakt. Die tekening staat op de vorige pagina. Met JINC werken we de ideeën op school verder uit.

Wat is belangrijk in Heechterp-Schieringen?

Het Wijkcentrum Heechterp-Schieringen is een belangrijk ontmoetingspunt in de wijk. In Wijkrestaurant Lekker Briek koken vrijwilligers iedere week een gezonde, goedkope maaltijd voor bewoners en er is een kledingwinkel waar zij terecht kunnen voor betaalbare kleding. Er worden diverse activiteiten georganiseerd voor de gezelligheid en om er iets van te leren. Bij de Mama Groep wisselen jonge moeders ervaringen en verhalen uit en vergroten ze hun netwerk.

Er zijn Nederlandse taallessen en diverse cursussen waarmee bewoners hun kansen op werk kunnen vergroten. Voorlichtings- en bewonersbijeenkomsten vinden in het Wijkcentrum plaats en bewoners kunnen er ruimtes huren voor culturele bijeenkomsten en feesten. Ook het wijkteam van Amaryllis en het bewonersbedrijf maken gebruik van het Wijkcentrum.

Plannen in en voor Heechterp-Schieringen

Bewoners in Heechterp-Schieringen zien zelf mogelijkheden om het (samen)leven in hun wijk te verbeteren. Ze willen daar ook graag een bijdrage aan leveren. Ze hebben ideeën voor activiteiten en willen die zelf (helpen) organiseren. Of het nu om groene initiatieven gaat of om een jaarlijks buurtfeest. Er zijn ook grotere plannen. Een aantal bewoners zou graag een woonzorgcomplex zien in de wijk, zodat ouderen in Heechterp-Schieringen kunnen blijven wonen. Met de juiste opleiding en training kunnen mensen uit de wijk daar werkervaring kunnen opdoen of een baan vinden. Partners van zorgbehoevende ouderen kunnen vrijwilligerswerk doen.

Hoe is het wijkplan tot stand gekomen?

Bewoners hebben op diverse manieren meegedacht en meegepraat over dit wijkplan. De opbouwwerkers van Amaryllis zijn op verschillende plekken in de wijk in gesprek gegaan met bewoners. Ook tijdens een voorlichtingsbijeenkomst van Heechterp Vernieuwt is informatie opgehaald. Verder konden bewoners hun zorgen en wensen op een kaartje invullen. En er is een enquête geweest. Zo hebben in totaal zo'n 140 bewoners ideeën ingebracht. Daarnaast is ook gekeken naar het plan 'Iedereen Omheech, sociale aanpak Heechterp 2020 – 2030', dat verschillende organisaties in de wijk, samen met de gemeente en bewonersorganisaties heeft gemaakt om de sociale basis te versterken. Al deze informatie is samengevat in een concept wijkplan.

Dit concept is met bewoners besproken tijdens een bewonersavond. Een aantal concrete plannen is in een schema gezet (zie volgende pagina). Sommige plannen kunnen snel worden uitgevoerd. Andere plannen kosten meer tijd en geld. Dat een idee in het schema staat, is geen garantie dat het wordt uitgevoerd. Maar we gaan het samen wel proberen.

De eerste resultaten hebben we voor de zomer gedeeld om na te gaan of bewoners zich erin herkenden. Na de zomer volgde een eerste tussenstand die gedeeld is met de betrokkenen. Vervolgens is nog met groepen gesproken die eerder niet aan bod waren gekomen. Dit mondt uiteindelijk uit in wijkplannen die de focus hebben op de eerstkomende jaren. Wijkplannen zijn niet statisch en blijven altijd in ontwikkeling. We bekijken in de komende periode samen met bewoners hoe we verder gaan met de acties uit de wijkplannen.

Het wijkplan en het Programma Leeuwarden Oost

Meer dan vijftig organisaties werken samen in het Programma Leeuwarden Oost. Denk aan de woningcorporaties, Omrin, werkgevers, scholen, de gemeente en de politie. Zij hebben allemaal hun handtekening gezet onder de ambitie om de verschillen in opleiden, inkomen, werk, wonen en gezondheid tussen vijf wijken in Leeuwarden Oost en de rest van Leeuwarden te verkleinen. Heechterp-Schieringen is een van deze wijken, naast Oud-Oost, Bilgaard, de Vrijheidswijk en Camminghaburen.

Het Programma Leeuwarden Oost werkt aan grote veranderingen. Dit zijn veranderingen waarvoor veel partners moeten samenwerken en die een andere manier van werken vragen. Het zijn ook vaak veranderingen die vernieuwing vragen en die in heel Leeuwarden Oost worden uitgevoerd. In het wijkplan wordt meer ingezoomd op de wijk zelf. Wat willen en kunnen wijkbewoners zelf aanpakken en oppakken om hun wijk te verbeteren? Welke ondersteuning hebben ze hierbij nodig? En wat zijn hun ideeën, wensen en behoeften voor de wijk? Een deel daarvan kan een plek krijgen in het Programma Leeuwarden Oost. Bijvoorbeeld door ideeën net even anders uit te voeren of er meer organisaties bij te betrekken.

Wijkplannen voor de korte en lange termijn

n

Wat moet blijven <ul style="list-style-type: none"> • Groen en ruim • mensen zijn er voor elkaar en er is plek voor iedereen • ruimte om te sporten en te bewegen • veilige speelplekken waar iedereen de kinderen een beetje in de gaten houdt • voldoende ruimte om te parkeren 		Wat beter kan <ul style="list-style-type: none"> • Minder overlast door afval, herrie en drugs • mensen in armoede worden beter geholpen • jongeren hebben een eigen plek (met activiteiten voor meiden) • Je kunt op meer plekken leren en werken in de wijk • mensen weten beter wat er gebeurt in Heechterp-Schieringen 	
Korte termijn <ul style="list-style-type: none"> • Flats netjes houden • Vrijwilligerswerk • Opruimen zwerfafval • Bankjes bij de flats • Oppasnetwerk voor (tiener)moeders • Inzicht in schulden 	Lange termijn <ul style="list-style-type: none"> • Uitzendbureau voor de wijk • Kleine bedrijfjes mogelijk maken • Jeugdlab (onderzoeken en ontwikkelen) • Sleutelwerkplaats • Nieuwe routes naar werk • Sportverenigingen werken samen 		Programma Leeuwarden Oost <ul style="list-style-type: none"> • Leren: <ul style="list-style-type: none"> - Rijke schooldag: meer uren, meer activiteiten - Soepele overgang basisschool – voortgezet onderwijs (o.m. met huiswerkbegeleiding) - Ouders kunnen rolmodel zijn • Werken: <ul style="list-style-type: none"> - Wijkbedrijf bieden meer mogelijkheden voor opstap naar werk - De buitendienst van de gemeente biedt meer mensen baangarantie - Opleidingstrajecten en stageplekken met baanmatching - Kansrijke beroepen zijn zichtbaar in de wijk • Wonen: <ul style="list-style-type: none"> - Verduurzamen particulieren woningen en vergroenen omgeving - Zwerfafval aanpakken met circulariteit - Een team van professionals die problemen in de wijk sneller kunnen aanpakken. - Werken aan sociale en fysieke samenhang tussen de wijken in Leeuwarden Oost. • Gezondheid: <ul style="list-style-type: none"> - Gezinnen die vastlopen beter helpen, samen met ervaringsdeskundigen - Kunst in je buurt (samen cultuur maken om welzijn te vergroten) - Schulden beperken en sneller aanpakken - Sport en bewegen mogelijk maken en stimuleren